

Schengenintyg

Sammanfattning

I betänkandet behandlas regeringens proposition 2001/02:33 Schengenintyg, åtta motionsyrkanden som väckts med anledning av propositionen samt två motionsyrkanden från den allmänna motionstiden 2001.

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag att överföra rätten att utfärda intyg enligt artikel 75 i den s.k. Schengenkonventionen från Läkemedelsverket till Apoteket AB. Enligt utskottet innebär den föreslagna ordningen ett snabbare och smidigare förfarande för de enskilda resenärerna samtidigt som kraven på kontroll för att förhindra spridning av narkotiska läkemedel till den illegala marknaden bibehålls. Apoteket AB:s beslut skall kunna överklagas till Läkemedelsverket. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 april 2002.

Samtliga motioner avstyrks.

I betänkandet finns fyra reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	2
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	5
Propositionens huvudsakliga innehåll	5
Utskottets överväganden	6
Avslag på propositionen m.m.	6
Utskottets ställningstagande	7
Information om vilka läkemedel som omfattas av bestämmelserna om Schengenintyg	8
Utskottets ställningstagande	9
Arkivering och gallring	9
Utskottets ställningstagande	10
Tillämpning av bestämmelserna inom Norden	10
Utskottets ställningstagande	11
Ikraftträdandebestämmelsen	12
Utskottets ställningstagande	12
Lagförslaget i övrigt	12
Utskottets ställningstagande	13
Reservationer.....	14
Förteckning över behandlade förslag.....	17
Propositionen.....	17
Följdmotioner	17
Motioner från allmänna motionstiden 2001	18
Regeringens lagförslag	19

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Avslag på propositionen

Riksdagen avslår motionerna 2001/02:So5 och 2001/02:So249.

Reservation 1 (m)

2. 3 a § förslaget till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika såvitt avser 3 a §. Därmed avslår riksdagen motion 2001/02:So204.

3. Gemensam lista över preparat som omfattas

Riksdagen avslår motion 2001/02:So6 yrkande 3.

Reservation 2 (c) – delvis

4. Information från läkemedelsföretag

Riksdagen avslår motion 2001/02:So6 yrkande 2.

Reservation 2 (c) – delvis

5. Arkivering och gallring

Riksdagen avslår motion 2001/02:So6 yrkande 4.

Reservation 3 (kd, c)

6. Värnande av den nordiska passfriheten

Riksdagen avslår motion 2001/02:So6 yrkande 5.

7. Pendlares behov av intyg

Riksdagen avslår motion 2001/02:So6 yrkande 6.

8. Gemensamma bestämmelser för Norden

Riksdagen avslår motion 2001/02:So6 yrkande 7.

Reservation 4 (m, kd, c, fp)

9. Ikraftträdande

Riksdagen avslår motion 2001/02:So6 yrkande 1.

10. Lagförslaget i övrigt

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika i den mån det inte omfattas av vad utskottet föreslagit ovan.

Stockholm den 22 november 2001

På socialutskottets vägnar

Ingrid Burman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Ingrid Burman (v), Chris Heister (m), Susanne Eberstein (s), Rinaldo Karlsson (s), Chatrine Pålsson (kd), Leif Carlson (m), Conny Öhman (s), Lars U Granberg (s), Elisebeht Markström (s), Rolf Olsson (v), Lars Gustafsson (kd), Cristina Husmark Pehrsson (m), Kenneth Johansson (c), Kerstin Heinemann (fp), Catherine Persson (s), Lars Elinderson (m) och Helena Hillar Rosenqvist (mp).

Redogörelse för ärendet

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att Apoteket AB skall få behörighet att utfärda intyg enligt artikel 75 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 (Schengenkonventionen) i stället för som tidigare Läkemedelsverket. Enligt ifrågavarande artikel får en resande mellan medlemsländerna medföra narkotiska läkemedel för medicinsk behandling under förutsättning att en behörig myndighet i hemlandet har utfärdat ett särskilt intyg. En apoteksanställd som är behörig att utöva yrke som apotekare eller receptarie skall vara behörig att utfärda intyg. Även annan apoteksanställd med tillräckliga kunskaper skall dock kunna få sådan behörighet. Regeringen har för avsikt att ge Läkemedelsverket bemyndigande att utfärda närmare föreskrifter i den delen. Apoteket AB:s beslut i fråga om utfärdande av intyg skall kunna överklagas till Läkemedelsverket.

Den föreslagna ordningen medför enligt regeringen i de flesta fall förenklingar och mindre arbete både för den enskilde resenär som är i behov av ett narkotiskt läkemedel under en resa inom Schengenområdet och för den förskrivande läkaren. Förslaget medför också minskade kostnader för många enskilda resenärer och tillåter en snabbare hantering av utfärdande av intyg samtidigt som kontrollen för att motverka ett läckage av narkotiska läkemedel till den illegala marknaden bibehålls.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 april 2002 men enbart tillämpas på ansökningar om utfärdande av intyg som inkommit till Apoteket AB efter ikraftträdandet.

Utskottets överväganden

Avslag på propositionen m.m.

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör ställa sig bakom förslaget att överföra behörigheten att utfärda s.k. Schengenintyg från Läkemedelsverket till Apoteket AB. Riksdagen bör därmed avslå två motioner som innebär avslag på propositionen. Riksdagen bör vidare anta 3 a § i förslaget till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika samt avslå en motion vilken är tillgodosedd med förslaget.

Propositionen

Enligt den nuvarande ordningen tillhandahåller Läkemedelsverket särskilda intygsformulär, vars utseende och innehåll bestämts inom Schengensamarbetet. Den förskrivande läkaren fyller i de efterfrågade uppgifterna. Därefter skickas blanketten i original till Läkemedelsverket som, efter omkring en veckas handläggningstid, utfärdar ett intyg.

Enligt propositionen har detta förfarande medfört såväl tidsutdräkt som merarbete för resenärer och läkare. I de fall det har varit möjligt för läkaren att fylla i intygsformuläret samtidigt som ett recept på det narkotiska läkemedlet har utfärdats har merarbetet varit relativt begränsat. I många fall har detta dock av olika anledningar inte varit möjligt, t.ex. på grund av att resan inte har varit planerad när förskrivningen skett. Då har det krävts att den enskilde tagit en särskild kontakt med läkaren för att få intyget. Den resenär som har behövt ta med sig ett narkotiskt läkemedel till ett annat Schengenland har behövt planera sin resa i god tid för att hinna få ett intyg före avresan. I vissa fall har han också drabbats av ökade kostnader på grund av att en ny läkarkontakt har krävts.

Enligt regeringen är det angeläget att kontrollmekanismerna i Schengenländerna är effektiva för att motverka ett läckage av narkotiska läkemedel till den illegala marknaden. Samtidigt är det naturligtvis önskvärt att man inte i onödan försvårar för de resenärer som har ett legitimt behov av narkotiska läkemedel vid sina resor mellan Schengenländerna, anför det.

Regeringen påpekar att flertalet resenärer är hänvisade till brevledes kontakt med Läkemedelsverket för att få ett intyg i original och att det för att minska den tid som åtgår för en resenär att få ett intyg vore önskvärt att arbetet med att utfärda intyg fördes över från Läkemedelsverket till en myndighet eller ett annat subjekt närmare resenärerna. I propositionen anges att den som behöver och har fått en förskrivning på ett narkotiskt läkemedel kommer att ha kontakt med ett apotek och att de flesta enskilda har relativt nära till ett sådant. På apoteken arbetar bl.a. apotekare och receptarier. Enligt regeringen är dessa genom sin utbildning och kunskap väl lämpade att bedöma om intyg

skall utfärdas. De är också behöriga att expediera narkotiska läkemedel. Regeringen anser det därför rimligt att både apotekare och receptarier samt de som särskilt förordnats att utöva sådant yrke får behörighet att utfärda intyg för Apoteket AB:s räkning. Apoteket AB har dock påtalat att det råder brist på sådana anställda och att även andra bör komma i fråga som intygsutfärdare. Enligt propositionen bör Läkemedelsverket därför bemyndigas att utfärda föreskrifter om kunskapskrav och behörighet att utfärda intyg även för andra apoteksanställda.

Motioner

I motion So5 av Margit Gennser m.fl. (m) yrkas att riksdagen avslår propositionen. Motionärerna anför att Apoteket AB är ett privaträttsligt företag och därför inte bör ha myndighetsuppgifter. För att decentralisera verksamheten och underlätta för patienterna föreslår motionärerna i stället att läkarna rekommenderas att utfärda Schengenintyg samtidigt som de förskriver de aktuella läkemedlen.

I motion So249 av Carl-Axel Johansson (m) yrkas att riksdagen beslutar om ändring för utfärdande av intyg för medförande av narkotikaklassat läkemedel inom ramen för medicinsk behandling enligt Schengenkonventionen. Motionären förordar en ordning där behandlande läkare utfärdar intyg i samband med planerade läkarbesök. Motionären anser också att förhandlingar bör inledas med syfte att förlänga intygens giltighetstid.

I motion So204 av Maud Ekendahl (m) begärs ett tillkännagivande om att intygsrätten för medförande av medicin till annat Schengenland bör överföras till apotek.

Utskottets ställningstagande

I motion So5 (m) yrkas avslag på propositionen med motiveringen att ett privaträttsligt företag inte bör ha myndighetsuppgifter. I motionen, liksom i motion So249 (m), förordas i stället en ordning där behandlande läkare utfärdar intygen.

Utskottet delar regeringens bedömning i propositionen att det är angeläget att kontrollmekanismerna i Schengenländerna är effektiva så att läckage av narkotiska läkemedel till den illegala marknaden kan undvikas. Samtidigt är det önskvärt att inte i onödan försvåra för personer som har legitima behov av att föra med sig narkotiska läkemedel till andra Schengenländer. Utskottet vidhåller att utvidgningen av rätten till införsel av narkotiska läkemedel till följd av Schengenanslutningen innebär en möjlighet till fri rörlighet även för svårt sjuka människor med legalt förskrivna läkemedel för personligt bruk och inte någon eftergift för en mindre restriktiv narkotikapolitik (1999/2000:SoU4y).

Av 11 kap. 6 § regeringsformen framgår att förvaltningsuppgift som innefattar myndighetsutövning kan lämnas över till ett bolag eller enskild individ med stöd av lag. Den nu föreslagna ordningen uppfyller enligt utskottets

mening såväl kraven på kontroll för att förhindra spridning av narkotiska läkemedel som önskemålen om ett snabbare och smidigare förfarande för de enskilda resenärerna. Utskottet kan däremot inte ställa sig bakom förslagen i motionerna So5 och So249 om att bemyndiga enskilda läkare att utfärda de aktuella intygen. Motionerna avstyrks.

Utskottet tillstyrker 3 a § i förslaget till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika. Motion So204 (m) från den allmänna motionstiden är tillgodosedd med den föreslagna ändringen.

Information om vilka läkemedel som omfattas av bestämmelserna om Schengenintyg

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå två motionsyrkanden som rör tillhandahållandet av information om vilka preparat det krävs Schengenintyg för.

Propositionen

Enligt propositionen krävs intyg för de läkemedel som enligt inreselandets lagstiftning är att betrakta som narkotiska. För den som reser till Sverige från annat Schengenland krävs således intyg för läkemedel som innehåller ämnen som nämns i de av Läkemedelsverket upprättade och kungjorda förteckningarna över narkotika, jfr 3 § förordningen (1992:1554) om kontroll av narkotika. För den som reser från Sverige till annat Schengenland är det på motsvarande sätt det landets lagstiftning som avgör i vilka fall intyg krävs.

I propositionen anförs att Läkemedelsverket som central förvaltningsmyndighet är lämpat att ta fram behövligt informationsmaterial och att sprida information om de regler som gäller för införsel av narkotiskt läkemedel till annat Schengenland samt att tillhandahålla formulär för utfärdande av intyg. Uppgifternas karaktär är sådan att de normalt bör åligga en central förvaltningsmyndighet och inte ett enskilt, om än statligt ägt, rättssubjekt, anförs det. Enligt propositionen kan spridandet av information i många fall lämpligen kunna ske via Läkemedelsverkets och Apoteket AB:s hemsidor på Internet och genom att apoteken håller informationsmaterialet tillgängligt för sina kunder.

Motion

I *motion So6 av Kenneth Johansson m.fl. (c)* begärs ett tillkännagivande till regeringen om vad i motionen anförs om att ålägga företag som marknadsför läkemedel i Sverige att på förpackningen ange om aktuellt läkemedel kräver intyg vid inresa och vistelse i stater, vilka undertecknat Schengenavtalet (*yrkande 2*). Motionärerna anför att ansvaret att skaffa information huruvida Schengenintyg behövs inte ensidigt bör läggas på patienten. Lagstiftningen

skiljer sig väsentligt mellan olika Schengenländer. Motionärerna begär vidare ett tillkännagivande om att initiativ bör tas för att inom Schengenavtalets ram säkerställa att en gemensam lista enligt redovisade remissynpunkter snarast kan upprättas (*yrkande 3*). Motionärerna påpekar att Läkemedelsverket, Socialstyrelsen och Apoteket AB i sina respektive remissyttranden framhållit fördelarna med en för Schengenländerna gemensamt upprättad lista över de ämnen som används i läkemedel och är narkotikaklassade i de olika länderna. Enligt motionärerna torde dessa synpunkter vara av avgörande vikt för att den information som tillhandahålls via Läkemedelsverket och apoteken skall kunna vara tillförlitlig.

Utskottets ställningstagande

Enligt propositionen skall Läkemedelsverket ta fram behövligt informationsmaterial och sprida information om vilka regler som gäller för införsel av narkotiskt läkemedel till de andra Schengenländerna. Utskottet utgår från att Läkemedelsverket tar kontakt med myndigheterna i respektive land eller på annat sätt ser till att informationen blir korrekt. Något tillkännagivande från riksdagens sida i enlighet med motion So6 (c) yrkande 3 anser utskottet inte erforderligt.

Utskottet kan inte ställa sig bakom förslaget att ålägga företag som marknadsför läkemedel i Sverige sådan informationsplikt som avses i So6 (c) yrkande 2. Även denna motion avstyrks.

Arkivering och gallring

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå ett motionsyrkande om att begränsa tiden för arkivering av intyg m.m.

Propositionen

I propositionen påpekas att det inom Schengensamarbetet har beslutats att den behöriga myndigheten skall spara en kopia av intyget. Att en kopia av intyget bevaras är av vikt inte minst för den enskilde resenär som av någon anledning har förlorat sitt intyg. Enligt regeringens mening är det av praktiska skäl lämpligt att kopiorna sparas centralt. Regeringen har därför för avsikt att förordna att Apoteket AB när ett intyg har utfärdats skall sända Läkemedelsverket en kopia av detta. Eftersom Schengenreglerna innehåller en bestämmelse om att intygskopior skall sparas, men inte någon bestämmelse om gallring av de arkiverade kopiorna, anser sig regeringen för närvarande inte kunna föreslå att en särskild gallringsbestämmelse skall införas, jfr 10 § arkivlagen (1990:782).

Motion

I *motion So6 (c)* begärs ett tillkännagivande om att tiden för arkivering bör begränsas och att avpersonifiering bör ske när sakliga skäl för arkivering ej längre föreligger (*yrkande 4*). Motionärerna anser att regeringen bör ta initiativ till en ändring i Schengenavtalet och hänvisar till att de uppgifter som arkiveras är av känslig natur.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att Schengenreglerna innehåller en bestämmelse om att intygskopior skall sparas men inte någon regel om gallring av de arkiverade kopiorna. Utskottet förutsätter att regeringen följer utvecklingen och vidtar nödvändiga åtgärder om det behövs. Riksdagen bör inte ta något initiativ. Motion So6 (c) yrkande 4 avstyrks därmed.

Tillämpning av bestämmelserna inom Norden

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå tre motionsyrkanden om att inte kräva ifyllande av passnummer på intygsblanketten vid resor inom Norden, om att tillgodose pendlares behov av intyg respektive om att eftersträva likalydande bestämmelser på området inom Norden.

Propositionen

I propositionen anges att intyget skall utformas på visst fastställt sätt och innehålla bl.a. uppgift om förskrivande läkare. Mängden läkemedel skall stå i relation till resans längd och får omfatta maximalt 30 dagars behandling. Något krav på att en läkare eller tandläkare skall fylla i uppgifterna i intygsformuläret ställs inte enligt Schengenkonventionen. Finns nödvändiga uppgifter tillgängliga kan vem som helst fylla i dem i formuläret.

Regeringen anför att av den enskilde själv ifyllda enklare uppgifter, som t.ex. namn, födelsedatum och passnummer, normalt inte torde behöva kontrolleras. Det åligger den enskilde att ha ett korrekt intyg med sig på resan och det ligger därför i hans eget intresse att se till att sådana uppgifter är ifyllda på rätt sätt. Uppgifter som behövs för att fylla i formuläret framgår av den enskildes identitetshandlingar samt kan tillhandahållas av den enskilde eller den som utfärdar intyget, anför det.

Motion

I *motion So6 (c)* hemställs om ett tillkännagivande om att utforma bestämmelser och formulär så att den nordiska passfriheten inte inskränks (*yrkande 5*). Motionärerna anser att passnummer inte skall behöva ifyllas vid utfärdande av intyg för inresa till Danmark, Finland, Island eller Norge utan att i

Sverige godtagbar legitimationsbeteckning skall vara tillräcklig. I motionen begärs vidare ett tillkännagivande om att tillämpningsföreskrifterna bör vara så utformade att ”gränsgångarnas” behov säkerställs (*yrkande 6*). Motionärerna påpekar att enligt propositionen skall ”mängden läkemedel stå i relation till resans längd och får omfatta maximalt 30 dagars behandling”. Enligt motionärerna bör personer som arbetspendlar, dvs. dagligen pendlar över nationsgränserna, regelmässigt kunna erhålla intyg omfattande 30 dagar när medicinskt behov av läkemedelsintag under sådan tidsperiod föreligger. Motionärerna begär även ett tillkännagivande om att Sverige bör ta initiativ till en gemensam lista i Norden för läkemedel som kräver intyg enligt Schengenavtalet (*yrkande 7*). Motionärerna anser det viktigt att reglerna för gränspassager inom Norden är enkla och att som huvudprincip bör gälla att lika regler skall eftersträvas inom Norden. En sådan lista bör kunna åstadkommas utan att ge avkall på den restriktiva narkotikapolitik som Sverige även fortsättningsvis bör föra, menar motionärerna.

Utskottets ställningstagande

I Schengenkonventionen finns inga direkta föreskrifter om vilka uppgifter som intyg enligt artikel 75.1 skall innehålla. Intygets utformning har i stället med stöd av artikel 75.2 beslutats av en verkställande kommitté. Enligt uppgift från Läkemedelsverket ställs inte några krav på angivande av passnummer på ansökan om intyg för att verket skall utfärda intyget. Passnumret syftar enbart till att koppla intyget till den person som det avser, vilket kan ske på annat sätt än genom uppvisande av pass. Utskottet utgår från att Apoteket AB kommer att ha samma rutiner i detta avseende. Något tillkännagivande i frågan behövs inte. Utskottet förutsätter att regeringen följer tillämpningen av den nya ordningen. Motion So6 (c) yrkande 5 avstyrks.

I 3 a § i förslaget till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika stadgas att ett intyg får utfärdas att gälla för en period om högst 30 dagar. Enligt vad Läkemedelsverket har uppgett tillämpas nuvarande, likalydande, bestämmelse på så sätt att exempelvis personer som arbetspendlar varje dag inte behöver ha ett intyg per resa utan får ett intyg som gäller i 30 dagar. Utskottet förutsätter även i detta hänseende att Apoteket AB kommer att hantera ärendena på samma sätt som Läkemedelsverket gör. Utskottet utgår vidare från att regeringen följer även denna fråga. Yrkande 6 i motion So6 (c) avstyrks därmed.

Utskottet delar uppfattningen i motion So6 (c) yrkande 7 att det vore önskvärt med samma regler för införsel av narkotikaklassade läkemedel i samtliga nordiska länder. Utskottet har vid flera tillfällen de senaste åren enigt uttalat att Sverige måste fortsätta att aktivt driva sin inställning i narkotikafrågor internationellt, bl.a. inom det nordiska samarbetet. Detta har riksdagen våren 1997 och våren 1998 också givit regeringen till känna. Utskottet utgår från att Sverige arbetar för en gemensam syn på vilka läkemedel som skall kräva

intyg enligt Schengenkonventionen även utan ett nytt tillkännagivande från riksdagens sida. Motionen avstyrks.

Ikraftträdandebestämmelsen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå ett motionsyrkande om att tidpunkten för ikraftträdande av lagändringarna skall bestämmas till den 1 januari 2002.

Propositionen

De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 april 2002 men skall tillämpas enbart på ansökningar om utfärdande av intyg som inkommit till Apoteket AB efter ikraftträdandet. Ansökningar som har inkommit till Läke-medelsverket före den 1 april 2002 skall således handläggas av Läke-medelsverket.

I sammanfattningen av inkomna remissynpunkter (s. 15) anges att Apoteket AB påpekat att kostnaderna för intygsutfärdande inte kan rymmas inom dess nuvarande ramar och att ett ikraftträdande av lagförslagen inte kan ske före den 1 april 2002.

Motion

I *motion So6 (c)* yrkas att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika med den ändringen att tidpunkten för ikraftträdande sätts till den 1 januari 2002 (*yrkande 1*). Enligt motionärerna ges ingen saklig motivering för att den nya ordningen skall börja gälla först den 1 april 2002. Frågan om hur Apoteket AB skall få täckning för sina kostnader utgör inte något tillräckligt motiv för det sena ikraftträdandet, menar motionärerna.

Utskottets ställningstagande

Riksdagen planerar fatta beslut i detta ärende den 6 december 2001. Utskottet kan inte ställa sig bakom kravet i motion So6 (c) yrkande 1 att tidpunkten för ikraftträdande skall bestämmas redan till den 1 januari 2002. Motionen avstyrks.

Lagförslaget i övrigt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör anta förslaget till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika i övrigt.

Propositionen

Regeringen föreslår en ändring i 14 § lagen (1992:860) om kontroll av narkotika med innebörd att beslut som Apoteket AB meddelat i fråga om intyg som avses i 3 a § får överklagas till Läkemedelsverket.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker lagförslaget.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Avslag på propositionen (punkt 1)

av Chris Heister, Leif Carlson, Cristina Husmark Pehrsson och Lars Elinderson (alla m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:
Riksdagen avslår proposition 2001/02:33 Schengenintyg och tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 1. Riksdagen bifaller därmed motionerna 2001/02:So5 och 2001/02:So249.

Ställningstagande

Regeringen föreslår i propositionen att Apoteket AB skall få utfärda sådana intyg som avses i artikel 75 i den s.k. Schengenkonventionen. Apoteket AB är ett privaträttsligt företag och bör därför enligt vår mening inte ha myndighetsuppgifter. Propositionen bör avslås.

För att förenkla förfarandet och underlätta svårt sjukas rörlighet inom Schengenområdet bör i stället behandlande läkare utfärda intygen i fråga. Vi anser att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med förslag till reglering i enlighet härmed. Vad vi nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

2. Gemensam lista över preparat som omfattas m.m. (punkterna 3 och 4)

av Kenneth Johansson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkterna 3 och 4 borde ha följande lydelse:

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 2. Riksdagen bifaller därmed motion 2001/02:So6 yrkande 3.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 2. Riksdagen bifaller därmed motion 2001/02:So6 yrkande 2.

Ställningstagande

Jag vill framhålla vikten av att såväl enskilda resenärer i behov av narkotiska läkemedel som anställda vid apoteken får korrekt information om i vilka fall Schengenintyg krävs. En förutsättning för att den information som Läkemedelsverket lämnar skall kunna vara tillförlitlig är att alla stater lämnar fullständig och korrekt information om vad som gäller i respektive land. Några garantier för att så sker finns dock inte. Som Läkemedelsverket, Socialstyrelsen och Apoteket AB framhåller i sina remissyttranden finns betydande fördelar med en för Schengenländerna gemensamt upprättad lista över de ämnen som används i läkemedel och som är narkotikaklassade i de olika Schengenländerna. Jag anser att regeringen bör ta initiativ till att inom Schengenavtalets ram säkerställa att en gemensam lista enligt redovisade remissynpunkter kan upprättas snarast.

Det kan konstateras att lagstiftningen skiljer sig väsentligt mellan olika Schengenländer. Det mest effektiva vore att ålägga företag som marknadsför läkemedel i Sverige att på förpackningen ange om aktuellt läkemedel kräver intyg vid inresa och vistelse i stater som undertecknat Schengenavtalet.

Vad jag nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3. Arkivering och gallring (punkt 5)

av Chatrine Pålsson (kd), Lars Gustafsson (kd) och Kenneth Johansson (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 3. Riksdagen bifaller därmed motion 2001/02:So6 yrkande 4.

Ställningstagande

Som framhålls i propositionen finns skäl för att ansvarig myndighet skall arkivera kopior på utfärdade intyg. Då de uppgifter som arkiveras är av känslig natur bör dock tiden för arkivering begränsas och i varje fall avpersonifiering ske när sakliga skäl för arkivering ej längre föreligger. Detta torde förutsätta en förändring i Schengenavtalet. Enligt vår mening bör regeringen ta ett initiativ även i denna fråga. Detta bör ges regeringen till känna.

4. Gemensamma bestämmelser för Norden (punkt 8)

av Chris Heister (m), Chatrine Pålsson (kd), Leif Carlson (m), Lars Gustafsson (kd), Cristina Husmark Pehrsson (m), Kenneth Johansson (c), Kerstin Heinemann (fp) och Lars Elinderson (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservation 4. Riksdagen bifaller därmed motion 2001/02:So6 yrkande 7.

Ställningstagande

Flertalet gränspassager från Sverige till annat Schengenland sker inom Norden. Av detta skäl är det viktigt att reglerna för gränspassager är enkla. Som huvudprincip bör gälla att lika regler skall eftersträvas inom Norden. De nordiska länderna har en likartad narkotikapolitik, och samtliga stater har i olika avtal förpliktat sig att medverka till rörlighet över nationsgränserna. Vi anser att gemensamma bestämmelser bör eftersträvas inom Norden när det gäller vilka läkemedel som kräver intyg enligt Schengenkonventionen samt att det bör upprättas en gemensam lista över dessa läkemedel. Enligt vår mening bör en sådan samordning kunna åstadkommas utan avkall på den restriktiva narkotikapolitik som Sverige även fortsättningsvis bör föra. Regeringen bör ta initiativ i denna fråga visavi övriga nordiska stater. Detta bör ges regeringen till känna.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

I proposition 2001/02:33 Schengenintyg har regeringen (Socialdepartementet) föreslagit att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika.

Följdmotioner

2001/02:So5 av Margit Gennser m.fl. (m):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2001/02:33 Schengenintyg.

2001/02:So6 av Kenneth Johansson m.fl. (c):

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1992:860) om kontroll av narkotika med den ändringen att tidpunkten för ikraftträdande sätts till den 1 januari 2002.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ålägga företag som marknadsför läkemedel i Sverige att på förpackningen ange om aktuellt läkemedel kräver intyg vid inresa och vistelse i stater, vilka undertecknat Schengenavtalet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att initiativ bör tas för att inom Schengenavtalets ram säkerställa att en gemensam lista enligt redovisade remissynpunkter snarast kan upprättas.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tiden för arkivering begränsas och att avpersonifiering sker när sakliga skäl för arkivering ej längre föreligger.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bestämmelser och formulär är så utformade att den nordiska passfriheten inte inskränks.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tillämpningsföreskrifterna bör vara så utformade att ”gränsgångarnas” behov säkerställs.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bör ta initiativ till en gemensam lista i Norden för läkemedel som kräver intyg enligt Schengenavtalet.

Motioner från allmänna motionstiden 2001

2001/02:So204 av Maud Ekendahl (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att intygsrätten för medförande av medicin till annat Schengenland bör överföras till apotek.

2001/02:So249 av Carl-Axel Johansson (m):

Riksdagen beslutar om ändring för utfärdande av intyg för medförande av narkotikaklassat läkemedel inom ramen för medicinsk behandling enligt Schengenkonventionen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

2 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:860)
om kontroll av narkotika

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1992:860) om kontroll av narkotika
dels att 14 § skall ha följande lydelse,
dels att det i lagen skall införas en ny paragraf, 3 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Apoteket Aktiebolag får utfärda sådana intyg som avses i artikel 75 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985. Ett intyg får utfärdas att gälla för en period om högst 30 dagar.

14 §¹

Beslut som Läkemedelsverket eller Tullverket i ett enskilt fall meddelat enligt denna lag eller enligt en föreskrift som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut som Apoteket Aktiebolag meddelat i fråga om intyg som avses i 3 a § får överklagas till Läkemedelsverket. Beslut som Läkemedelsverket eller Tullverket i ett enskilt fall meddelat enligt denna lag eller enligt en föreskrift som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Beslut som Läkemedelsverket, Tullverket, länsrätten eller kammarrätten i ett enskilt fall meddelar skall gälla omedelbart, om inte annat beslutas.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2002 men skall tillämpas enbart på ansökningar om utfärdande av intyg som inkommit till Apoteket Aktiebolag efter ikraftträdandet.

¹ Senaste lydelse 1999:419.